

Счетоводно Отчитане на Пенсионни Планове

ЦЕЛ
Няма посочена.
ОБХВАТ
<p>Настоящият Стандарт се прилага при финансови отчети на планове за пенсионно осигуряване, ако се изготвят такива отчети.</p> <p>Понякога плановете за пенсионно осигуряване се наричат „пенсионни схеми“, „суперанюитетни схеми“ или „схеми за пенсионно осигуряване“. Настоящият Стандарт разглежда плана за пенсионно осигуряване като отчитащо се предприятие, което е различно от това на работодателя на участниците в него. Всички останали стандарти се прилагат за финансовите отчети на планове за пенсионно осигуряване в степента, в която не са заменени от настоящия Стандарт.</p> <p>Настоящият Стандарт разглежда счетоводството и отчитането на плановете за всички участници в него като група. Той не се занимава с отчети до отделни участници върху техните права за пенсионни доходи.</p> <p>МСС 19 Доходи на наети лица третира определянето на разходите за пенсионно осигуряване във финансовите отчети на работодателя, които имат създадени пенсионни планове. Следователно настоящият Стандарт допълва МСС 19.</p> <p>Плановете за пенсионно осигуряване могат да бъдат планове за дефинирани вноски или планове за дефинирани доходи. Много от тях изискват създаването на отделни фондове, в които се правят вноските и от които се изплащат доходите, като тези фондове могат да бъдат или да не бъдат отделни юридически лица и да имат или да нямат попечители. Настоящият Стандарт се прилага независимо от това дали е създаден такъв фонд и наличието или отсъствието на попечители.</p> <p>Плановете за пенсионно осигуряване с активи, инвестирани в застрахователни дружества, са предмет на същите изисквания за счетоводно отчитане и финансиране като частните инвестиционни схеми. Следователно те попадат в обхвата на настоящия Стандарт, освен ако договорът със застрахователното дружество не е на името на конкретен участник или група участници, а задължението за пенсионни доходи е отговорност единствено на застрахователното дружество.</p>
ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ОБХВАТА
<p>Настоящият Стандарт не разглежда други форми на трудови доходи като например обезщетения при прекратяване на трудово правоотношение, договорености за отсрочени компенсации, отпуск за дългогодишен трудов стаж, специални планове за ранно пенсиониране или съкращения, планове за здравни и социални осигуровки или планове за бонуси (премии). От обхвата на Стандарта са изключени също схемите от типа на Държавното социално осигуряване.</p>
ОПРЕДЕЛЕНИЯ
<p>Планове за пенсионно осигуряване - договорености, при които предприятието предоставя доходи на служители при или след прекратяване на трудовия им стаж (или под формата на годишен доход, или като еднократна сума), когато такива доходи или вноските, направени за тях, могат да бъдат определени точно или приблизително преди пенсионирането по силата на представен документ или на утвърдената в предприятието практика.</p> <p>Планове с дефинирани вноски - планове за пенсионно осигуряване, при които сумите за изплащане като пенсионни доходи са определени от вноските във фонд плюс инвестиционните доходи върху тях.</p> <p>Планове с дефинирани доходи - планове за пенсионно осигуряване, при които сумите за изплащане като пенсионни доходи са определени по формула, която обикновено се основава на трудовото възнаграждение и/или стажа на служителите.</p> <p>Финансиране - прехвърляне на активи към дадена стопанска единица (фонда), отделна от предприятието на работодателя, с цел покриване на бъдещи задължения за изплащане на пенсионни доходи.</p> <p>За целите на настоящия Стандарт са използвани също следните термини:</p> <p>Участници - членовете на плана за пенсионно осигуряване и други лица, които имат право на доходи по силата на този план.</p> <p>Налични нетни активи за изплащане на доходи - активите на даден план, минус пасивите, с изключение на настоящата стойност на обещаните пенсионни доходи.</p> <p>Актюерска настояща стойност на обещаните пенсионни доходи - настоящата стойност на очакваните плащания от план за пенсионно осигуряване към сегашни и бивши служители, съответстваща на вече прослужено време.</p> <p>Безусловно придобити доходи - доходи, правата върху които, съгласно условията на плана за пенсионно осигуряване, не зависят от продължаването на трудовия стаж.</p>

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Обикновено плановете за пенсионно осигуряване се описват или като планове с дефинирани вноски, или като планове с дефинирани доходи като всеки от тях има своите отличителни особености. Понякога съществуват планове, притежаващи характерни белези и на двата типа. Такива хибридни планове, за целите на настоящия Стандарт, се разглеждат като планове с дефинирани доходи.

2. ПЛАНОВЕ С ДЕФИНИРАНИ ВНОСКИ

- Финансовите отчети на план с дефинирани вноски съдържат отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи и описание на политиката за финансиране.
- При план с дефинирани вноски размерът на бъдещия доход на всеки участник се определя от вноските, плащани от работодателя, от участника или от двамата, както и от ефективността на дейността и инвестиционните доходи на фон-

да. Задължението на работодателя обикновено се изпълнява чрез вноски във фонда. Обикновено не се изисква съвет от актюер, въпреки че понякога такъв съвет се използва за оценяване на бъдещите доходи, които могат да бъдат постигнати на базата на настоящите вноски и променящите се нива на бъдещите вноски и инвестиционни доходи.

• Целта на отчитането на план с дефинирани вноски е периодично да се предоставя информация за плана и за резултатите от неговите инвестиции. Тази цел обикновено се постига чрез предоставяне на финансови отчети, включващи:

(а) описание на значимите дейности за периода и влиянието на промени, свързани с плана, неговите членове, срокове и условия;

(б) отчети за резултатите от сделките и инвестициите за периода, както и за финансовото състояние на плана в края на периода; и

(в) описание на инвестиционната политика.

3. ПЛАН С ДЕФИНИРАНИ ДОХОДИ

• Финансовите отчети на план с дефинирани доходи съдържат или:

(а) отчет, показващ:

(i) наличните нетни активи за изплащане на доходи;

(ii) актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи, като се разграничават безусловно придобитите доходи от безусловно придобитите; и

(iii) получения излишък или дефицит; или

(б) отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи, който да включва или:

(i) обяснителна бележка, оповестяваща актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи, като се разграничават безусловно придобитите доходи от безусловно придобитите; или

(ii) позоваване на тази информация в приложен актюерски отчет.

Ако няма изготвена актюерска оценка към датата на финансовия отчет, за база се използва последната направена оценка и се оповестява датата ѝ.

• За целите на предния параграф, актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи се определя на базата на доходите, обещани съгласно условията на плана, за натрупан до момента стаж като се използват или настоящите, или прогнозиран нива на трудово възнаграждение и се оповести използваната база. Оповестява се също влиянието на всякакви промени в актюерските предположения, които са оказали значително въздействие върху актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи.

• Финансовите отчети разясняват връзката между актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи и наличните нетни активи за изплащане на доходи, както и политиката за финансирането на обещаните пенсионни доходи.

• Целта на отчитането на план с дефинирани доходи е периодично да се предоставя информация относно финансовите ресурси и дейности на плана, която е от полза при оценяването на съотношенията между натрупването на средства и пенсионните доходи във времето. Тази цел обикновено се постига чрез предоставяне на финансови отчети, включващи:

(а) описание на значимите дейности за периода и влиянието на промени, свързани с плана, неговите членове, срокове и условия;

(б) отчети за резултатите от сделките и инвестициите за периода, както и за финансовото състояние на плана в края на периода;

(в) актюерска информация или като част от отчетите, или като отделен доклад; и

(г) описание на инвестиционната политика.

4. АКТЮЕРСКА НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА ОБЕЩАНИТЕ ПЕНСИОННИ ДОХОДИ

• Настоящата стойност на очакваните плащания от даден план за пенсионни доходи може да бъде изчислена и отчетена като се използват или текущите, или прогнозни нива на заплатите до момента на пенсиониране на участниците.

• Актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи, определена на базата на текущите заплати, се оповестява във финансовите отчети на плана с цел да се посочи задължението за изплащане на пенсионни доходи, заработено до датата на финансовите отчети. Актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи, определена на базата на прогнозни заплати, се оповестява с цел да се посочи величината на потенциалното задължение на база действащо предприятие, която обикновено представлява базата за финансиране. В допълнение към оповестяването на актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи, може да се наложи включване на достатъчно обяснения, за да се посочи ясно контекстът, в който трябва да се възприема актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи. Тези обяснения могат да са под формата на информация за адекватността на планираното бъдещо финансиране и на политиката за финансиране, основаваща се на прогнозни заплати. Тази информация може да се включи във финансовите отчети или в актюерския отчет.

4. ЧЕСТОТА НА АКТЮЕРСКИТЕ ОЦЕНКИ

• В много страни актюерските оценки не се правят по-често от веднъж на три години. Ако няма изготвена актюерска оценка към датата на финансовите отчети, за база се използва последната направена оценка и се оповестява датата ѝ.

5. СЪДЪРЖАНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

• При плановите с дефинирани доходи информацията се представя в един от следните формати, които отразяват различията във възприетите практики на оповестяване и представяне на актюерската информация:

(а) във финансовите отчети се включва отчет, посочващ наличните нетни активи за изплащане на доходи, актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи и произтичащия излишък или недостиг. Финансовите отчети на плана съдържат също отчети за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи и в актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи. Финансовите отчети могат да бъдат придружавани от отделен актюерски отчет, обосноваващ актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи;

(б) финансови отчети, включващи отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи и отчет за промените в тях. Актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи се оповестява в обяснителна бележка към отчетите. Финансовите отчети могат също да бъдат придружавани от актюерски доклад, обосноваващ актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи; и

(в) финансови отчети, включващи отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи и отчет за промените в тях, като актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи се съдържа в отделен актюерски отчет.

При всеки от тези формати финансовите отчети могат да бъдат придружени също от доклад на попечителите, който има характер на управленски или директорски доклад, и от доклад за инвестициите.

6. ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ПЛАНОВЕТЕ

• Инвестициите на плановите за пенсионно осигуряване се отчитат по справедлива стойност. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната стойност. Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност.

Пример:

Отчет за налични активи на планове за дефинирани вноски

№	Активи и Пасиви	
I	Активи	
	Инвестиции по справедлива стойност	
1	Държавни ценни книжа	150 000
2	Общински облигации	65 000
3	Обикновени ценни книжа	75 000
4	Ценни книжа за обезпечение на дълг	23 000
5	Корпоративни облигации	25 000
6	Други инвестиции	15 000
	<i>Общо инвестиции:</i>	<i>353 000</i>
	<i>Вземания</i>	
1	Суми за получаване от борсови посредници	33 000
2	Натрупани лихви	25 000
3	Вземания за дивиденди	35 000
	<i>Общо вземания:</i>	<i>93 000</i>
	Пари в брой	100 000
	Общо активи:	546 000
II	Пасиви	
	<i>Задължения</i>	

1	Суми дължими към борсови посредници	50 000
2	Доходи, платими към участници	130 000
	<i>Общо задължения:</i>	<i>180 000</i>
	Натрупани разходи	79 000
	Общо пасиви:	259 000
III	Нетни активи, които могат да се използват за плащане на доходи на участници (общо активи-общо пасиви)	287 000
IV	Актюерска сегашна стойност на натрупаните активи	
	а) неотменими доходи	100 000
	б) отменими доходи	70 000
	в) обща (а+б)	170 000
V	Излишък/недостиг от налични нетни активи за доходи	
	а) излишък (III-IV)	117 000
	б) недостиг (IV-III)	

Отчет за промените в наличните нетни активи за дефинирани доходи

№	Активи и Пасиви	
I	Доход от инвестиции	
1	Доход от лихви	35 000
2	Доход от дивиденди	25 000
3	Нетно нарастване на стойността на справедливата стойност на инвестициите	15 000
	Общ доход на инвестиции	75 000
II	Вноски към плана	
1	Вноски от работодател	90 000
2	Вноски от наети лица	95 000
	Общо вноски по плана	185 000
	Обща нарастване на нетната стойност на активите	260 000
III	Плащания към плана за дефинирани доходи	
1	Пенсии	30 000
2	Еднократни суми при пенсиониране	50 000
3	Плащания при съкращение	5 000
4	Промяна в пенсионните доходи	35 000
	Общо плащания по план за дефинирани доходи	120 000
	Общо намаление на нетната стойност на активите	120 000
	Нетно увеличение на стойността на активите	140 000
	Нетни активи на разположение за изплащане на доходи на участниците	
	а) в началото на годината	147 000
	б) в края на годината	287 000

ОПОВЕСТЯВАНЕ

Финансовите отчети на план за пенсионно осигуряване, независимо дали е с дефинирани доходи или с дефинирани вноски, съдържа също и следната информация:

- (а) отчет за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи;
- (б) обобщение на значимите аспекти на счетоводната политика;
- (в) описание на плана и на влиянието на настъпилите през периода промени в него.

Ако е приложимо, финансовите отчети, представени от план за пенсионно осигуряване, включват следното:

- (а) отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи, оповестяващ:
 - (i) активите в края на периода, класифицирани по подходящ начин
 - (ii) базата, на която са оценени активите;

(iii) подробности за всяка отделна инвестиция, надхвърляща 5% от наличните нетни активи за изплащане на доходи или 5% от отделен клас или вид ценни книжа;

(iv) подробности за всяка една инвестиция в предприятието на работодателя; и

(v) пасиви, различни от актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи;

(б) отчет за промени на наличните нетни активи за изплащане на доходи, представящ следното;

(i) вноските на работодателя;

(ii) вноските на служителя;

(iii) доход от инвестиции, като лихви и дивиденди ;

(iv) други доходи;

(v) изплатени или платими доходи (анализирани, например като доходи при пенсиониране, при смърт или инвалидност и изплащане на еднократни суми);

(vi) административни разходи;

(vii) други разходи;

(viii) данъци върху дохода;

(ix) печалби и загуби при освобождаване от инвестиции и промени в стойността на инвестициите; и

(x) трансфери от или към други планове;

(в) описание на политиката на финансиране;

(г) при планове с дефинирани доходи, актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи (при която могат да се разграничат безусловно придобитите и небезусловно придобитите доходи) на базата на обещаните доходи, съгласно условията на плана, за отработения до момента стаж и като се използват нивата на текущите заплати или тези на прогнозни заплати. Тази информация може да се включи в придружаващ актюерски доклад, който да се чете съвместно със съответните финансови отчети; и

(д) при планове с дефинирани доходи, описание на направените значими актюерски предположения и на метода, използван при изчисляването на актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи.

Отчетът на план за пенсионно осигуряване съдържа описание на плана като част от финансовите отчети или в отделен доклад. То може да съдържа следното:

(а) имената на работодателите и на групите служители, включени в плана;

(б) броя на получаващите доходи участници и броя на останалите участници, класифицирани по подходящ начин;

(в) вида на плана - с дефинирани вноски или с дефинирани доходи;

(г) бележка за това дали участниците правят вноски в плана;

(д) описание на пенсионните доходи, обещани на участниците;

(е) описание на всички условия за прекратяване на плана; и

(ж) промени в т. (а) до (е), настъпили през периода, покрит от отчета.

Не е необичайно да се препраща към други леснодостъпни за ползвателите документи, в които е описан планът, и да се включва единствено информация за последващи промени.

РАЗЛИЧИЯ С НАЦИОНАЛНИЯ СТАНДАРТ

- МСС 26 няма аналог в НСС.